EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

18. november 2010 *

Kohtuasjas C-247/09,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Finanzgericht Baden-Württembergi (Saksamaa) 18. juuni 2009. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 7. juulil 2009, menetluses

**Alketa Xhymshiti**

*versus*

**Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Lörrach**,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja esimees K. Schiemann (ettekandja), kohtunikud L. Bay Larsen ja C. Toader,

kohtujurist: J. Mazák,
kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Saksamaa valitsus, esindajad: M. Lumma ja J. Möller,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: V. Kreuschitz,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrust (EMÜ) sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes – nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 (EÜT 1997, L 28, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 3) muudetud ja ajakohastatud redaktsioonis, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1992/2006 (ELT L 392, lk 1; edaspidi „määrus nr 1408/71"), nõukogu 21. märtsi 1972. aasta määrust (EMÜ) nr 574/72, millega määratakse kindlaks määruse (EMÜ) nr 1408/71 rakendamise kord, muudetud ja ajakohastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 (edaspidi „määrus nr 574/72"), nõukogu 14. mai 2003. aasta määrust (EÜ) nr 859/2003, millega laiendatakse määruse nr 1408/71 ja määruse nr 574/72 sätteid kolmandate riikide kodanikele, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel (ELT L 124, lk 1; ELT eriväljaanne 05/04, lk 317), ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Šveitsi Konföderatsiooni vaheline isikute vaba liikumist käsitlevat kokkulepet, mis allkirjastati 21. juunil 1999 Luxembourgis (ELT 2002, L 114, lk 6; edaspidi „EL-Šveitsi kokkulepe").

2 Taotlus esitati vaidluses, mille poolteks on ühelt poolt Albaania kodanik A. Xhymshiti, kes elab seaduslikult Saksamaal ning on abielus Kosovo kodanikuga, kes samuti elab seaduslikult Saksamaal ning töötab Šveitsis, ning teiselt poolt Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Lörrach (riigi tööturuamet – Lörrachi peretoetuste kassa, edaspidi „FKL"), ning mis puudutas viimati nimetatu keeldumist maksta kaebuse esi-

tajale tema laste eest – kellel mõlemal on Saksa kodakondsus – peretoetusena summat, mis vastab Šveitsi peretoetuste ja Saksa peretoetuste vahele.

## Õiguslik raamistik

### *Ühenduse õigus*

3 Määruste nr 1408/71 ja nr 574/72 eesmärk on võimaldada sotsiaalkindlustushüvitiste ülekandmist liikmesriikide vahel, et hõlbustada isikute vaba liikumist.

4 Määruse nr 1408/71 artikli 2 „Isikud, kelle suhtes määrus on kohaldatav" lõige 1 näeb ette:

„Käesolevat määrust kohaldatakse töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja õpilaste suhtes, kelle suhtes kehtivad või on kehtinud ühe või mitme liikmesriigi õigusaktid ning kes on mõne liikmesriigi kodanikud või mõne liikmesriigi territooriumil elavad kodakondsuseta isikud või pagulased, samuti nende pereliikmete ja nende ülalpidamisel olnud isikute suhtes."

5 Määruse artikkel 13 „Üldreeglid” sätestab:

„1. Vastavalt artiklitele 14c ja 14f alluvad isikud, kelle suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, ainult ühe liikmesriigi õigusaktidele. Kõnealused õigusaktid määratakse kindlaks vastavalt käesoleva jaotise sätetele.

2. Arvestades artikleid 14–17:

a) liikmesriigi territooriumil töötava isiku suhtes kehtivad selle riigi õigusaktid, seda ka juhul, kui ta elab teise liikmesriigi territooriumil või kui tema tööandjaks oleva ettevõtja või isiku registrisse kantud asukoht või peamine tegevuskoht asub teise liikmesriigi territooriumil;

[...]”

6 Nimetatud määruse artikli 76 „Prioriteetsusreegli juhul, kui õigus saada perehüvitisi pädeva riigi õigusaktide alusel ja selle liikmesriigi õigusaktide alusel, kus pereliikmed elavad, kattuvad” lõige 1 sätestab:

„Kui ühel ja samal ajavahemikul antakse perehüvitisi sama pereliikme eest ja töötamise või tegutsemise tõttu selle liikmesriigi õigusaktide alusel, kelle territooriumil pereliikmed elavad, peatatakse õigus saada hüvitisi teise liikmesriigi õigusaktide alusel

asjakohasel juhul artikli 73 või 74 alusel selle summa ulatuses, mida antakse esimese liikmesriigi õigusaktide alusel."

7 Määruse nr 574/72 artikli 10 „Reeglid, mida kohaldatakse juhul, kui kattub töötajate või füüsilisest isikust ettevõtjate õigus saada perehüvitist või peretoetust" lõige 1 näeb ette:

„1. a) Õigus saada hüvitist või peretoetust vastavalt liikmesriigi õigusaktidele, mille järgi selle hüvitise või toetuse õiguse omandamine ei ole seatud sõltuvusse kindlustusest, töötamisest ega füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisest, peatatakse juhul, kui samale pereliikmele on sellesama perioodi eest ette nähtud hüvitis kas üksnes teise liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega või tulenevalt määruse artiklite 73, 74, 77 või 78 kohaldamisest, piirdudes sellise hüvitise summaga.

b) Kui kutse- või äritegevus siiski leiab aset esimese liikmesriigi territooriumil:

i) hüvitise korral, mis on ette nähtud kas üksnes teise liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega või määruse artikli 73 või 74 alusel isikule, kellel on õigus saada perehüvitist, või isikule, kellele seda tuleb maksta, peatatakse õigus saada perehüvitist, mis on ette nähtud kas üksnes kõnealuse teise liikmesriigi siseriikliku õiguse või nimetatud artiklite alusel, piirdudes sellise perehüvitise summaga, mis on ette nähtud selle liikmesriigi õigusaktidega, kelle territooriumil asjaomane pereliige elab. Kulud seoses hüvitisega,

mille on maksnud liikmesriik, kelle territooriumil kõnealune pereliige elab, kannab see liikmesriik;

ii) hüvitise korral, mis on ette nähtud kas üksnes teise liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega või määruse artikli 77 või 78 alusel isikule, kellel on õigus saada sellist hüvitist, või isikule, kellele seda tuleb maksta, peatatakse õigus saada perehüvitist või peretoetust, mis on ette nähtud kas üksnes kõnealuse teise liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega või tulenevalt nimetatud artiklite kohaldamisest; sellisel juhul on asjaomasel isikul õigus saada selle liikmesriigi perehüvitist või peretoetust, kelle territooriumil elavad tema lapsed, kõnealuse liikmesriigi kulul, samuti on tal vajaduse korral õigus saada muid hüvitisi, mis ei ole määruse artiklis 77 või 78 osutatud peretoetus, nendes artiklites määratletud pädeva riigi kulul."

8 Määrus nr 859/2003 laiendab liidu kodanikele määrustega nr 1408/71 ja nr 574/72 antud õigusi kolmandate riikide kodanikele.

9 Nimetatud määruse põhjendustes 9, 11, 12, 15 ja 16 on öeldud:

„(9) Seetõttu on vaja sätestada määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 kooskõlastuseeskirjade kohaldamine ühenduses seaduslikult elavate kolmandate riikide kodanike suhtes, keda nende määruste sätted praegu ei hõlma nende kodakondsuse põhjal ning kes vastavad muudele käesolevas määruses

sätestatud tingimustele; selline kohaldamisala laiendamine on eriti oluline, pidades silmas Euroopa Liidu eelseisvat laienemist.

[…]

(11) Määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätted on käesoleva määruse tõttu kohaldatavad ainult niivõrd, kuivõrd kõnealune isik elab juba seaduslikult liikmesriigi territooriumil. Seega on seaduslik elamine nende sätete kohaldamise eeltingimus.

(12) Määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätted ei ole kohaldatavad olukorras, mis igas osas piirdub üheainsa liikmesriigiga. Muuhulgas käsitleb see kolmanda riigi kodaniku olukorda, kellel on sidemed ainult ühe kolmanda riigiga ja üheainsa liikmesriigiga.

[…]

(15) Nende eesmärkide saavutamiseks on vajalik ja sobiv laiendada siseriiklikke sotsiaalkaitseskeeme kooskõlastavate eeskirjade reguleerimisala, võttes vastu ühenduse õigusakti, mis on siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides, kes osalevad käesoleva määruse vastuvõtmises.

(16) Käesolev määrus ei piira õigusi ja kohustusi, mis tulenevad kolmandate riikidega sõlmitud rahvusvahelistest lepingutest, mille lepinguosaline on ühendus ning mis annavad sotsiaalkaitse osas eeliseid."

10 Määruse nr 859/2003 artikkel 1 sätestab:

„Kui käesoleva määruse lisa sätetest ei tulene teisiti, kohaldatakse määrust (EMÜ) nr 1408/71 ja määrust (EMÜ) nr 574/72 kolmandate riikide kodanike suhtes, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel, samuti nende pereliikmete ning nende surma korral nende ülalpidamisel olnud isikute suhtes juhul, kui nad elavad seaduslikult liikmesriigi territooriumil ja on olukorras, mis ei ole igas suhtes piiratud üheainsa liikmesriigiga."

11 Määruse nr 859/2003 lisa artiklis 1 osutatud erisätete kohta näeb Saksamaad puudutavas osas ette, et „[p]eretoetuste puhul kohaldatakse käesolevat määrust ainult kolmandate riikide kodanike suhtes, kellel on elamisluba, mis vastab Saksamaa õiguses määratletud terminile „Aufenthaltserlaubnis" või „Aufenthaltsberechtigung"."

12 EL-Šveitsi kokkuleppe II lisa, mis käsitleb sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamist, artikkel 1 sätestab:

„1. Lepinguosalised kohaldavad sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise valdkonnas viidatud ühenduse õigusakte lepingu allkirjastamise ajal kehtinud redakt-

sioonis, sealhulgas käesoleva lisa jaotises A nimetatud muudatusi või samaväärseid sätteid.

2. Käesoleva lisa jaotises A viidatud õigusaktides kasutatud mõistet „liikmesriik(-riigid)" kohaldatakse peale asjaomaste ühenduse õigusaktidega hõlmatud riikide ka Šveitsi suhtes."

13 Mainitud lisa jaotises A viidatakse nii määrusele nr 1481/71 kui ka määrusele nr 574/72.

*Siseriiklik õigus*

14 Saksamaa föderaalse tulumaksuseaduse (Einkommensteuergesetz, edaspidi „EStG") §62 lõige 1 sätestab:

„Käesoleva seaduse alusel on artiklis 63 nimetatud laste osas õigus peretoetusi saada isikutel:

1. kelle alaline või peamine elukoht on riigi territooriumil […]"

15 EStG §65 „Muud lastetoetused” lõige 1 sätestab:

„Lapsetoetust ei maksta lapse eest, kellele makstakse mõnd järgnevatest toetustest või kellele oleks sellele õigus vastava taotluse esitamisel:

[…]

2. lastetoetused, mida makstakse välisriigis ning on lapsetoetusega või mõne punktis 1 nimetatud toetusega samaväärsed;

[…]”

16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab, et Saksa peretoetuste saamise õiguse suhtes ei ole ette nähtud tingimust, et isik peaks osalema Saksamaal majandustegevuses.

17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib ka seda, et Šveitsi peretoetused on võrreldavad Saksa peretoetustega.

**Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused**

18 Kaebuse esitaja ja tema abikaasa elavad koos oma kahe lapsega Saksamaal ning neil mõlemal on elamisluba, mida on mainitud määruse nr 859/2003 lisa Saksamaad käsitlevas punktis.

19 Alketa Xhymshiti, kes on Albaania kodanik, ei tööta. Tema abikaasa Astrit Xhymshiti, kes on Kosovo kodanik, töötab Šveitsis, kus ta tasub pensioni- ja elukindlustusmakseid. Oma Šveitsi tööandjalt saab ta mõlema lapse eest – kellel mõlemal on Saksa kodakondsus – lapsetoetust.

20 Alketa Xhymshiti sai alates esimese lapse, poja Albioni sünnist 28. aprillil 2005 Saksamaal nn osalist lapsetoetust, mille suurus võrdus suurema Saksa lapsetoetuse ja väiksema Šveitsi lapsetoetuse vahega.

21 Pärast teise lapse, tütre Albiona sündi 30. juunil 2007 esitas Alketa Xhymshiti 13. juulil 2007 taotluse mainitud osalise Saksa lapsetoetuse saamiseks ka Albiona eest.

22 Saanud selle taotluse, tühistas FKL 5. septembril 2007 Albionile määratud lapsetoetuse, tuues põhjenduseks, et Astrit Xhymshiti saab Albioni eest lapsetoetust Šveitsis.

23 12. oktoobril 2007 esitas Alketa Xhymshiti FKL-le uue taotluse lapsetoetuse saamiseks mõlema lapse eest. FKL, kes sai taotluse 15. oktoobril 2007, jättis selle 25. oktoobril 2007 rahuldamata, mainimata otsuses lapse eesnime. FKL leiab, et kuna Alketa ja Astrit Xhymshiti kodakondsuse tõttu ei kuulu vaba liikumise leping nende suhtes kohaldamisele, ei tule neile maksta osalist lapsetoetust vastavalt määrustele nr 1408/71 ja nr 574/72.

24 FKL jättis vaide, mille Alketa Xhymshiti mainitud otsuse peale esitas, 19. veebruari 2008. aasta vaideotsusega rahuldamata. Selles otsuses, mille tulemusena jäeti esialgne keeldumisotsus muutmata, märkis FKL, et Albiona eest maksti alates 2007. aasta juunikuust Saksa lapsetoetusega samaväärset teise riigi toetust, ning et asjaolu, et see toetus on Saksamaal makstavast toetusest väiksem, ei oma tähtsust.

25 Alketa Xhymshiti esitas seepeale eelotsusetaotluse esitanud kohtusse kaebuse, millega vaidlustab 25. oktoobril 2007 tehtud keeldumisotsuse ja 19. veebruaril 2008 tehtud vaideotsuse. Ühtlasi palub kohustada FKL-i maksma talle Saksa lapsetoetust summas, millele ta väidab endal õiguse olevat.

26 Finanzgericht Baden-Württembergi (Baden-Württembergi maksukohus), kellel oli hagi läbivaatamisel tekkinud kahtlusi seoses määruse nr 859/2003 ning sellest tulenevalt ka määruste nr 1408/71 ja nr 574/72 kohaldatavuses kolmandate riikide kodanikele, kes on niisuguse olukorras nagu abielupaar Xhymshiti, otsustas menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas juhtudel, mil kolmanda riigi kodanik elab seaduslikult Euroopa Liidu liikmesriigis ja töötab [Šveitsis], on tema ja tema kolmanda riigi kodanikust naise

suhtes elukohaliikmesriigis kohaldatav määrus […] nr 859/2003, millest tulenevalt peab elukohaliikmesriik kohaldama töötaja ja tema naise suhtes määrusi […] nr 1408/71 ja nr 574/72?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on eitav, siis kas esimeses küsimuses nimetatud asjaoludel tuleb määruse […] nr 1408/71 artikleid 2, 13 ja 76 ning määruse […] nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti a tõlgendada nii, et peretoetuste maksmisest kolmanda riigi kodanikust emale tohib elukohaliikmesriigis keelduda seetõttu, et ema on kolmanda riigi kodanik, kuigi asjaomane laps on Euroopa Liidu kodanik?"

**Eelotsuse küsimused**

*Esimene küsimus*

27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib esimese küsimusega teada sisuliselt seda, kas määrus nr 859/2003 on kohaldatav kolmanda riigi kodanikele, kes on sellises olukorras nagu Alketa Xhymshiti ja tema abikaasa.

28 Selles osas tuleb märkida, et vastavalt määruse nr 859/2003 artiklile 1 peavad selleks, et määrused nr 1408/71 ja nr 574/72 oleksid kolmanda riigi kodaniku ja tema pereliikmete suhtes kohaldatavad, olema täidetud kaks tingimust. Esiteks peab isik elama seaduslikult liikmesriigi territooriumil ja teiseks ei tohi tema olukorda iseloomusta-

vad asjaolud piirduda üheainsa liikmesriigiga. Määruse nr 859/2003 põhjendusest 12, mis selgitab mainitud teist tingimust, nähtub, et niisuguse olukorraga on tegemist juhul, kui kolmanda riigi kodanikul on sidemed ainult ühe kolmanda riigiga ja üheainsa liikmesriigiga.

29 Esiteks tuleb seoses esimesena nimetatud tingimusega märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu edastatud teabest nähtub, et nii Alketa Xhymshiti kui tema abikaasa elavad Saksamaal seaduslikult ning nende puhul on täidetud tingimus, mis puudutab määruse nr 859/2003 lisas mainitud elamisluba. Seega on esimene tingimus täidetud.

30 Teiseks tuleb teisena nimetatud tingimuse osas nentida, et nagu Saksamaa valitsus on väitnud kirjalikes märkustes ning nagu nähtub eelotsusetaotlusest, ei esine Astrit Xhymshiti olukorda iseloomustavate asjaolude juures midagi, mis näitaks seotust rohkem kui ühe liikmesriigiga. Šveitsis töötamine ei oma selles suhtes tähtsust.

31 Siiski tuleb märkida, et – nagu nii Euroopa Ühenduste Komisjon kui eelotsusetaotluse esitanud kohus on üksmeelselt rõhutanud – Šveitsi Konföderatsiooni tuleb pidada määruste nr 1408/71 ja nr 574/72 kohaldamise seiskohast samaväärseks Euroopa Liidu liikmesriigiga.

32 Niisugune järeldus tuleneb EL-Šveitsi kokkuleppe II lisa artiklist 1, mis käsitleb sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamist. Nimetatud artikli lõige 1 paneb lepinguosalistele kohustuse kohaldada sotsiaalkindlustussüsteemide kohaldamise vald-

konnas viidatud ühenduse õigusakte selle kokkuleppe allkirjastamise ajal kehtinud redaktsioonis, arvestades kõnesoleva lisa jaotises A ette nähtud muudatusi.

33 Sama artikli 1 lõige 2 sätestab, et „[k]äesoleva lisa jaotises A viidatud õigusaktides kasutatud mõistet "liikmesriik(-riigid)„kohaldatakse peale asjaomaste ühenduse õigusaktidega hõlmatud riikide ka Šveitsi suhtes".

34 EL-Šveitsi kokkuleppe II lisa jaotises A „Nimetatud õigusaktid" on ära toodud nii määrus nr 1408/71 kui ka määrus nr 574/72. Järelikult kuulub nende sätete reguleerimisalasse lisaks EL liikmesriikidele ka Šveitsi Konföderatsioon.

35 Sellegipoolest tuleb märkida, et eeltoodu ei kehti määruse nr 859/2003 suhtes, kuna seda ei ole nimetatud nende ühenduse õigusaktide hulgas, mille kohaldamiseks on EL-Šveitsi kokkuleppe osalised kokku leppinud ning mis on seega selle kokkuleppe II lisa jaotises A ära toodud. On selge, et jaotises A on ära toodud ka aktid, millega muudetakse määrusi nr 1408/71 ja nr 574/72, mis tõendab, et kokkuleppeosalised on soovinud tuua selles jaos eraldi välja kõik nende õigusaktide muudatused.

36 Nagu Saksamaa valitsus on kirjalikes märkustes õigesti täheldanud, ei ole kõnesoleva kokkuleppega loodud korra eesmärk – arvestades asjaolu, et see piirdub üksnes sõnaselgelt mainitud aktide kohaldamisega – viidata õigusaktidele nende kaasajastatud redaktsioonis. Järelikult, isegi kui määrust nr 859/2003 tuleb käsitada pelgalt määruste nr 1408/71 ja nr 574/72 muudatusena, ei kuulu see EL-Šveitsi kokkuleppe alusel kohaldamisele. Seega saab kõnesolev määrus, mis on EL-Šveitsi kokkuleppest

hilisem, kuuluda selles kokkuleppes viidatud aktide hulka vaid juhul, kui kokkulepet muudetakse.

37 Niisiis tuleb nentida, et asjaolu, et Astrit Xhymshiti töötab Šveitsis, ei saa käsitada sellisena, et selle tulemusena hõlmaks tema olukord rohkem kui ühte liikmesriiki. Õigupoolest on tema olukord selline, et tal on sidemed ainult ühe kolmanda riigiga ja üheainsa liikmesriigiga, st vastavalt Šveitsi Konföderatsiooni ja Saksamaa Liitvabariigiga.

38 Siit järeldub, et kuna kahest määruse nr 859/2003 artiklis 1 nimetatud tingimustest teisena mainitu ei ole täidetud, ei kuulu kõnesolev määrus kohaldamisele niisuguses olukorras oleva isiku suhtes nagu Astrit Xhymshiti.

39 Arvestades eeltoodut tervikuna, tuleb esimesele küsimusele vastata, et juhtudel, mil kolmanda riigi kodanik elab seaduslikult Euroopa Liidu liikmesriigis ja töötab Šveitsis, ei ole määrus nr 859/2003 tema suhtes tema elukohaliikmesriigis kohaldatav, kuna mainitud määrust ei ole nimetatud EL-Šveitsi kokkuleppe II lisa jaotises A loetletud ühenduse õigusaktide hulgas, mille kohaldamise kohustuse on kokkuleppe pooled endale võtnud. Seega ei saa väita, et elukohaliikmesriik peab kohaldama töötaja ja tema naise suhtes määrusi nr 1408/71 ja nr 574/72.

*Teine küsimus*

40 Teise küsimusega on soovitud teada, kas määrused nr 1408/71 ja nr 574/72 annavad elukohaliikmesriigile võimaluse keelduda maksmast kolmanda riigi kodanikule peretoetust tema kodakondsuse tõttu, kuigi tema lapsed on liidu kodanikud.

41 Sellega seoses tuleb märkida, et nagu nähtub vastusest esimesele küsimusele, ei kuulu määrus nr 859/2003 kõnesoleva abielupaari suhtes kohaldamisele, mis tähendab, et nende suhtes ei kohaldata ka määrusi nr 1408/71 ja nr 574/72. Järelikult reguleerivad peretoetuste maksmist nende kahe lapse osas üksnes elukohaliikmesriigi, st Saksamaa õigusnormid.

42 Eelotsusetaotluses ära toodud Saksamaa õigusnormide kirjeldusest nähtub, et vastavalt EStG § 62 lõike 1 punktile 1 makstakse Saksamaal peretoetusi isikutele, kes omavad elukohta mainitud liikmesriigi territooriumil. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et kuigi see tingimus on täidetud, ei ole Alketa Xhymshitil – vastavalt EStG § 65 artikli 1 lõikele 1 – sellegipoolest õigust seda toetust saada, kuna tema abikaasa saab samaväärset toetust Šveitsis.

43 Tuleb meenutada, et ühenduse õigus ei piira liikmesriikide pädevust korraldada oma sotsiaalkindlustussüsteeme ning juhul, kui ühenduse tasandil ühtlustamist ei ole toimunud, määratakse sotsiaalkindlustushüvitiste andmise tingimused, suurus ja kestus kindlaks iga liikmesriigi õigusaktidega (21. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas C-507/06: Klöppel, EKL 2008, lk I-943, punkt 16).

44 Seega juhul, kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu tuvastatud asjaoludest nähtub, et seadusega ette nähtud tingimused Saksa peretoetuse maksmiseks ei ole täidetud, ei muuda pelgalt asjaolu, et kõnesoleva abielupaari lapsed on liidu kodanikud, niisugust keeldumist õigusvastaseks.

45 Eeltoodut arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et määruse nr 1408/71 artiklid 2, 13 ja 76 ning määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkt a ei ole asjakohased kolmanda riigi kodaniku puhul, kes on niisuguses olukorras nagu põhikohtuasjas käsitletu, kuna tema olukorda reguleerivad elukohaliikmesriigi õigusnormid. Kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu tuvastatud asjaoludest nähtub, et seadusega ettenähtud tingimused Saksa peretoetuse maksmiseks ei ole täidetud, ei muuda pelgalt asjaolu, et kõnesoleva abielupaari lapsed on liidu kodanikud, niisugust keeldumist õigusvastaseks.

**Kohtukulud**

46 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

1. **Juhtudel, mil kolmanda riigi kodanik elab seaduslikult Euroopa Liidu liikmesriigis ja töötab Šveitsis, ei ole nõukogu 14. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 859/2003 (millega laiendatakse määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätteid kolmandate riikide kodanikele, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel) tema suhtes tema elukohaliikmesriigis kohaldatav, kuna määrust nr 859/2003 ei ole nimetatud 21. juunil 1999 Luxembourgis allkirjastatud Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Šveitsi Konföderatsiooni vahelise isikute vaba liikumist käsitleva kokkuleppe II lisa jaotises A loetletud ühenduse õigusaktide hulgas, mille kohaldamise kohustuse on kokkuleppe pooled endale võtnud. Seega ei saa väita, et elukohaliikmesriik peab kohaldama töötaja ja tema naise suhtes nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrust (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes – nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 muudetud ja ajakohastatud redaktsioonis, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1992/2006, ning nõukogu 21. märtsi 1972. aasta määrust (EMÜ) nr 574/72, millega määratakse kindlaks määruse nr 1408/71 rakendamise kord – muudetud ja ajakohastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega nr 118/97.**

2. **Määruse nr 1408/71 artiklid 2, 13 ja 76 ning määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkt a ei ole asjakohased kolmanda riigi kodaniku puhul, kes on niisuguses olukorras nagu põhikohtuasjas käsitletu, kuna tema olukorda reguleerivad elukohaliikmesriigi õigusnormid. Kui eelotsusetaotluse esitanud**

**kohtu tuvastatud asjaoludest nähtub, et seadusega ette nähtud tingimused Saksa peretoetuse maksmiseks ei ole täidetud, ei muuda pelgalt asjaolu, et kõnesoleva abielupaari lapsed on liidu kodanikud, niisugust keeldumist õigusvastaseks.**

Allkirjad